

dit is Mijn lichaam

Den Haag, 23 februari 2025

‘Het laatste avondmaal’

- Mattheüs 26:26-30, Marcus 14:22-26, Lukas 22:14-21
- In het Johannes evangelie vinden we *geen* beschrijving van de Pesach maaltijd die de Heer hield met Zijn discipelen
- Maar wel een uitgebreide beschrijving van gebeurtenissen op de laatste avond voor Jezus’ sterven
- Johannes 13-17 speelt zich af in de bovenzaal (Marc.14:15; Luk.22:12)
- de voetwassing, de andere Trooster, de ware wijnstok en de ranken, het Hogepriesterlijk gebed, enz.
- Johannes 12 sluit af met de vermelding dat Jezus zich *verborg* voor het Joodse volk vanwege hun *ongeloof* =>

Johannes 12

³⁶ (...) Deze dingen sprak Jezus, en Hij ging weg,
en Hij werd voor hen verborgen.

³⁷ En hoewel Hij zóveel tekenen vlak vóór hun ogen gedaan had,
geloofden zij niet in Hem.

*Vanwege het ongeloof van Israël, verbergt de Heer Zich met de Zijnen in
de bovenzaal en onderwijst hen en reinigt hen.*

Opschriften boven Mattheüs 26:26

- Instelling van het Heilig Avondmaal (SV)
- De Paasmaaltijd (HSV) => boven vers 17
- De instelling van het Avondmaal (NBG/Telos)
- Het Pesachmaal (NBV) -> boven vers 17

Het voorgaande:

Mattheüs 26

¹⁷ En op de eerste dag van de ongezuurde broden kwamen de leerlingen tot Jezus, en zij zeiden tegen hem: Waar wil jij, dat wij voor jou zullen gereedmaken, om *de Pesach-maaltijd* te eten?

¹⁸ En Hij zei: Ga heen, de stad in, naar die-en-die, en zeg tegen hem: De Leraar zegt: Mijn bestemde tijd is nabij; Ik zal bij jou *de Pesach-maaltijd* houden met mijn leerlingen.

¹⁹ En de leerlingen deden, zoals Jezus hen had opgedragen, en zij maakten *de Pesach-maaltijd* gereed.

vers 20-25: de rol van Judas:

- Judas als type van het Joodse volk (Juda)
- levert Jezus over
- Jezus is tijdens 'het laatste avondmaal' verborgen in de bovenzaal met de zijnen en wordt miskend door Juda(s)

Mattheüs 26

²⁶ En terwijl zij aten, nam Jezus het brood,
zegt het, brak het, en gaf het aan de leerlingen,
en Hij zei: Neem, eet, dit is mijn lichaam.

- het brood stond al op tafel
- was onderdeel van de Pesach maaltijd
- een instelling die het Joodse volk al honderden jaren onderhield (Ex.12:14,17)

esthion	On	de	aut	On	lab	On	ho	iEsous	arton
van-etende	echter	van-hen	nemende	de	Jezus	brood			

Mattheüs 26

²⁶ En terwijl zij aten, nam Jezus het brood,
zegt het, brak het, en gaf het aan de leerlingen,
en Hij zei: Neem, eet, dit is mijn lichaam.

- Hij brak het brood om het te kunnen uitdelen

eklasen kai dous tois mathEtais
-hij-breekt en |gevende aan-de leerlingen

Mattheüs 26

²⁶ En terwijl zij aten, nam Jezus het brood, zegent het, brak het, en gaf het aan de leerlingen, en Hij zei: Neem, eet, dit is mijn lichaam.

- wat hebben de discipelen hiervan begrepen?
- hebben zij gedacht aan Jezus' fysieke lichaam?
- later aan Paulus geopenbaard =>

eipen	labete	phagete	touto	estin	to	sOma	mou
-hij-zei	neemt !	eet !	dit	(het)-is	het	lichaam	van-mij

1 Korinthe 10

¹⁴ Daarom, mijn geliefden, vlucht weg van de afgodendienst!

¹⁵ Ik zeg het als tot verstandige mensen, oordeel zelf, wat ik zeg.

¹⁶ De drinkbeker van de zegening, die wij zegenen,
is die niet de gemeenschap van het bloed van de Christus?

Het brood, dat wij breken,
is dat niet *de gemeenschap van het lichaam van de Christus*?

¹⁷ Want één brood, één lichaam zijn wij, de velen,
want wij allen hebben deel aan het ene brood.

1 Korinthe 11

²³ Want ik ontving van de Heer, wat ik ook aan jullie overlever...

1 Korinthe 10

¹⁴ Daarom, mijn geliefden, vlucht weg van de afgodendienst!

¹⁵ Ik zeg het als tot verstandige mensen, oordeel zelf, wat ik zeg.

¹⁶ De drinkbeker van de zegening, die wij zegenen,
is die niet de gemeenschap van het bloed van de Christus?

Het brood, dat wij breken,
is dat niet *de gemeenschap van het lichaam van de Christus*?

¹⁷ Want één brood, één lichaam zijn wij, de velen,
want wij allen hebben deel aan het ene brood.

Omdat het één brood is, zijn wij,
hoe velen ook, één lichaam;
wij hebben immers allen deel aan het ene brood (NBG)

1 Korinthe 11

²³ Want ik ontving van de Heer, wat ik ook aan jullie overlever, dat de Heer Jezus in de nacht, waarin Hij werd overgeleverd, brood nam, ²⁴ en dankende, brak Hij het, en Hij zei:

Dit is mijn lichaam voor jullie. Doe dit tot herinnering van Mij.

²⁵ Op dezelfde wijze ook de drinkbeker, na het houden van de maaltijd, en Hij zei: Deze drinkbeker is het nieuwe verbond in mijn bloed, doe dit, zo vaak jullie die drinken, tot herinnering van Mij.

²⁶ Want zo vaak als jullie dit brood eten en deze drinkbeker drinken, verkondigen jullie de dood van de Heer, totdat Hij komt.

Mattheüs 26

²⁶ En terwijl zij aten, nam Jezus het brood, zegent het, brak het, en gaf het aan de leerlingen, en Hij zei: Neem, eet, dit is mijn lichaam.

- in het Johannes evangelie =>

Johannes 12

²³ Maar Jezus antwoordde, zeggende:

Het uur is gekomen, dat de Zoon van de mens verheerlijkt zal worden.

²⁴ Amen! Amen! Ik zeg tegen jullie,

indien de zaadkorrel van het graan niet in de aarde valt, en sterft, blijft zij alleen; maar als zij sterft, dan draagt zij veel vrucht.

- de zaadkorrel die in de aarde valt => Zijn begrafenis
- veel vrucht dragen => in Zijn opstanding
- En als Ik van de aarde verhoogd zal worden, zal Ik allen tot Mij trekken (:32)

Johannes 12

²³ Maar Jezus antwoordde, zeggende:

Het uur is gekomen, dat de Zoon van de mens verheerlijkt zal worden.

²⁴ Amen! Amen! Ik zeg tegen jullie,

indien de zaadkorrel van het graan niet in de aarde valt, en sterft, blijft zij alleen; maar als zij sterft, dan draagt zij veel vrucht.

Jesaja 53

10 (...) Wanneer Hij Zijn ziel ten schuldoffer gesteld zal hebben,
zal Hij zaad zien

Hij zal een Zijn dagen verlengen
en het verlangen van JAHWEH
zal door Zijn hand voorspoedig zijn.

Mattheüs 26

²⁷ En Hij neemt de drinkbeker, dankt,
en Hij geeft die aan hen, en Hij zegt: Drink allen daaruit.

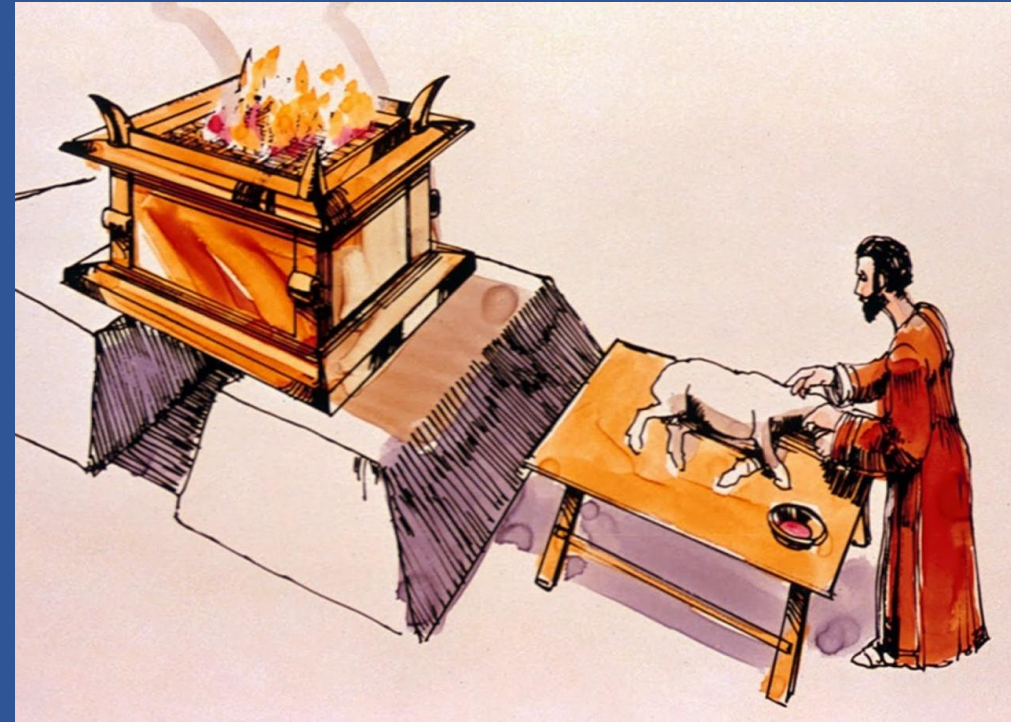
- ook hiervan wordt de betekenis uitgelegd =>

kai labOn potErion kai eucharistEsas edOken autois legOn piete ex autou pantes
en |nemende drinkbeker en -dankende -°hij-geeft aan-hen |zeggende |drinkt ! van-uit hem allen

Mattheüs 26

²⁸ Want dit is Mijn bloed van het (nieuwe) verbond,
dat voor velen vergoten wordt tot bevrijding van zonden.

- Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed (1 Kor.11:25)
- het bloed van het slachtoffer
- het bloed van Hem die stierf, maar nu leeft (Opb.5:6)

touto gar estin to haima mou tEs diathEkEs
dit want |(het)-is het bloed van-mij van-het verbond

Mattheüs 26

²⁸ Want dit is Mijn bloed van het (nieuwe) verbond,
dat voor velen vergoten wordt tot bevrijding van zonden.

- het nieuwe verbond wordt gesloten met Israël (Jer.31:31-34)
- *het verbond van vrede* (Jes.54:10; Ez.34:25,37:26)
- gekenmerkt door *genade* (Jer.31:2)
- *Ik zal, Ik zal, Ik zal...* (Jer.31:31-34)
- de geest die over Israël zal worden uitgegoten (Joël 2:29), is dezelfde geest die wij ontvangen
- de geest van de levende God (2 Kor.3:3)
- de Heer is de geest; en waar de geest van de Heer is, is vrijheid (2 Kor.3:17)

touto	gar	estin	to	haima	mou	tEs	diathEkEs
dit	want	(het)-is	het	bloed	van-mij	van-het	verbond

Mattheüs 26

²⁸ Want dit is Mijn bloed van het (nieuwe) verbond,
dat voor velen vergoten wordt tot bevrijding van zonden.

Kolossenzen 1

²⁰ en door Hem het al te verzoenen, tot in Hem,
hetzij wat op de aarde is, hetzij wat in de hemelen is,
vrede makend door *het bloed van Zijn kruis*.

touto	gar	estin	to	haima	mou	tEs	diathEkEs
dit	want	(het)-is	het	bloed	van-mij	van-het	verbond

Mattheüs 26

²⁸ Want dit is Mijn bloed van het nieuwe verbond,
dat voor velen vergoten wordt tot bevrijding van zonden.

- meestal vertaald met ‘vergeving’
- om aan gevangenen *loslating* te verkondigen (...),
om verbrokenen heen te zenden in *vrijheid*
(Luk.4:18)

aphesin
vergeving

αφεσιν
aphesin
G859

VANAF+LATing, loslating, verggeving

zn₃ 4nv ev v
vergeving

touto gar estin to haima mou tEs diathEkEs to peri pollOn ekchunnomenon eis aphenin hamartiOn
dit want |(het)-is het bloed van-mij van-het verbond het aangaande velen |vergoten-wordende~ tot-in verggeving van-zonden

Mattheüs 26

²⁹ Maar Ik zeg tegen jullie: Vanaf dit moment zal Ik voorzeker niet meer van deze vrucht van de wijnstok drinken, tot op die dag, wanneer Ik het met jullie nieuw zal drinken in het Koninkrijk van mijn Vader.

- ‘nieuwe wijn’ > geen *andere* wijn
- maar dat waar wijn een uitbeelding van is

legO	de	humin	ou	mE	piO	ap	arti	ek	toutou	tou	genEmatos	tEs	ampelou	heOs	
Ik-zeg	echter	tot-jullie	niet	toch-niet	dat-ik-drink	van-af	dit-moment	van-uit	dit	het	produkt	van-de	wijnstok	tot	
tEs	hEmeras	ekeinEs	hotan		auto	pinO	meth	humOn	kainon	en	tE	basileia	tou	patros	mou
de	dag	die	wanneer-ook-maar	het	dat-ik-drink	met	jullie	nieuw	in	het	koninkrijk	van-de	Vader	van-mij	

1 Korinthe 10

¹⁴ Daarom, mijn geliefden, vlucht weg van de afgodendienst!

¹⁵ Ik zeg het als tot verstandige mensen, oordeel zelf, wat ik zeg.

¹⁶ De drinkbeker van de zegening, die wij zegenen,
is die niet *de gemeenschap van het bloed van de Christus?*

Het brood, dat wij breken,

is dat niet de gemeenschap van het lichaam van de Christus?

¹⁷ Want één brood, één lichaam zijn wij, de velen,
want wij allen hebben deel aan het ene brood.

1 Korinthe 11

²³ Want ik ontving van de Heer, wat ik ook aan jullie overlever, dat de Heer Jezus in de nacht, waarin Hij werd overgeleverd, brood nam, ²⁴ en dankende, brak Hij het, en Hij zei: Dit is mijn lichaam voor jullie. Doe dit tot herinnering van Mij.

1 Korinthe 11

²⁵ Op dezelfde wijze ook de drinkbeker, na het houden van de maaltijd, en Hij zei: Deze drinkbeker is het nieuwe verbond in mijn bloed, doe dit, zo vaak jullie die drinken, tot herinnering van Mij.

²⁶ Want zo vaak als jullie dit brood eten en deze drinkbeker drinken, verkondigen jullie de dood van de Heer, totdat Hij komt.

- de *dood* van de Heer > niet Zijn *sterven*
- van Hem die dood was, maar *komt* en dus leeft!
- Hij die door God werd opgewekt en gesteld tot Heer van allen (Hand.10:36; Rom.10:12)
- wijn = een uitbeelding van leven
- beker = een symbool van overwinning
- overwinningsleven = leven dat de dood heeft overwonnen!

1 Korinthe 11

²⁵ Op dezelfde wijze ook de drinkbeker, na het houden van de maaltijd, en Hij zei: Deze drinkbeker is het nieuwe verbond in mijn bloed, doe dit, zo vaak jullie die drinken, tot herinnering van Mij.

²⁶ Want zo vaak als jullie dit brood eten en deze drinkbeker drinken, verkondigen jullie de dood van de Heer, totdat Hij komt.

- tot slot: het productieproces van wijn =>

Na het plukken worden de druiven verzameld en vertrapt, zodat het druivensap vrijkomt. Dit wordt *kneuzen* genoemd. Tegenwoordig gebeurt dit machinaal.

Jesaja 53

⁵ Maar om onze overtredingen werd Hij *verwond*,
om onze ongerechtigheden werd Hij *verbrijzeld*;
de straf die ons de vrede aanbrengt,
was op Hem,
en door zijn *striemen* is ons
genezing geworden.

Na het kneuzen wordt het druivensap (most) in eikenhouten vaten opgevangen

Het woord *eik* in het Hebreeuws, is nauw verwant aan het woord voor *eed*.

eik = *elown* (H436)

eed = *alah* (H423)

- Abraham ging wonen bij de eik van More (Gen.12:6)
- en bij de eiken(bossen) van Mamre (Gen.13:18,18:1)
- een engel van JAHWEH verscheen aan Gideon onder de eik (Rich.6:11)
- Deborah, de voedster van Rebekka, werd begraven onder een eik (Gen.35:8)
- Jozua *vernieuwt* het verbond met Israël, en hij nam een grote steen en richtte die op, onder een eik (Joz.24:25-26)
- enz.

- Abraham ontving het teken van de besnijdenis als teken van het verbond (Gen.17:9-14)
- Abraham ontving het teken van de besnijdenis als zegel van de rechtvaardigheid van het geloof (Rom.4:11)
- Een uitbeelding van 'de besnijdenis van het hart' (Deut.10:16; Rom.2:29; Kol.2:11)

De eikenhouten vaten worden gelegd in de kelder, onder de grond

- een uitbeelding van de dood en begrafenis van de Heer
- de duur van het rijpingsproces varieert per wijn.

Als de wijn gerijpt is en 'boven de grond' komt, is het veranderd

- het bevat alcohol => *geestrijk*
- uitbeelding van de opstanding van Christus
- wijn = een embleem van *leven* en *vreugde*
- de beker = een embleem van overwinning!

